

36600 XVI Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2025

Nr. 155 Brief van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2024

Tijdens het debat op donderdag 12 december jongstleden over de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen heeft de Kamer verzocht om een reactie op de effecten voor de VWS-begroting van de besluiten die de Tweede Kamer heeft genomen. Aan mij is gevraagd om voorafgaand aan de behandeling van de begroting in de Eerste Kamer hierover een brief te sturen. Met deze brief voldoe ik aan dit verzoek.

Met de stemming in de Tweede Kamer over de begroting zijn de politieke afspraken beklonken waar partijen in uw Kamer de afgelopen weken met elkaar over hebben onderhandeld. Die verantwoordelijkheid komt uw Kamer toe gegeven het budgetrecht dat u heeft. De Kamer heeft dus gesproken en het is mijn verantwoordelijkheid de bezuinigingsopgave die ik van uw Kamer heb meegekregen uit te voeren. Dat neemt niet weg dat het besluit van uw Kamer mij ook zorgen baart gelet op de opgave waar de sector voor staat. Dat geldt in het bijzonder voor de afspraak om te bezuinigen op de opleidingen in de medisch specialistische zorg bovenop de bezuinigingen die u mij al had meegegeven op de Toekomstbestendige Arbeidsmarkt Zorg (TAZ) (130 miljoen) en de besparing op het stagefonds voortvloeiend uit de subsidietaakstelling (in totaal 252 miljoen op opleiden). Deze bezuinigingen raken immers direct aan de vraag of we in staat zijn om voldoende zorgpersoneel strategisch op te leiden voor de zorg die mensen nodig hebben en de taakstellingen die het kabinet met de IZA-doelstellingen reeds heeft gesteld.

Vervolgstappen

De besluitvorming van vorige week betekent dat ik bestuurlijke afspraken ga maken met medisch specialisten om 150 miljoen te besparen op uitwassen in hun beloning. Daarnaast vraagt u mij tevens 165 miljoen te bezuinigen op strategische medisch specialistische zorgopleidingen,, eveneens vanaf 2027. Het verzoek van de Kamer is om u te informeren over de manier waarop ik dit ga uitvoeren, de juridische haalbaarheid en welke praktische

consequenties dit heeft. Voor beide onderwerpen geldt dat ik het van het grootste belang vind dat de maatregelen ook daadwerkelijk haalbaar en uitvoerbaar zijn. Op dit moment kan ik nog niet precies zeggen hoe de maatregelen eruit komen te zien. Dit vraagt eerst uitwerking aan mijn kant, en ook nader overleg met de partijen in de zorg.

Het besluit van de Kamer komt op een precair moment. Ik ben volop in gesprek met de partijen van het IZA (Integraal Zorgakkoord) over een aanvullend zorg- en welzijnsakkoord. Alle partijen aan tafel hebben de afgelopen maanden keihard gewerkt om met elkaar te komen tot een gedeeld en gedragen beeld over wat nodig is om doorbraken te realiseren om de arbeidsmarkttekorten het hoofd te bieden en te zorgen voor een gelijkwaardigere toegang tot de zorg voor iedereen in Nederland. Afspraken die bovendien een bijdrage moeten leveren aan de totale financiële opgave van dit kabinet.

Partijen zijn flink geschrokken van wat er vorige week plotseling is gebeurd. Zij waren immers niet op de hoogte van de details van het pakket dat met een aantal partijen uit uw Kamer werd besproken. Het is niet gebruikelijk en dus onverwacht dat in deze omvang financiële knelpunten op de ene begroting per amendement worden gedekt uit een andere begroting. De plotse verzwaring van de financiële opgave voor de zorg heeft effect op het vertrouwen van partijen in de nauwe samenwerking met de overheid. Dat snap ik heel goed. Een betrouwbare overheid is belangrijk voor een welvarend en sterk Nederland waar iedereen met plezier woont en werkt. Dit geldt zeker ook voor de zorgmedewerkers die zich elke dag inzetten om de zorg te leveren die u en ik nodig hebben.

Maatregel bij- en nascholing medisch-specialistische zorg (msz)

Zoals bekend is de arbeidsmarkt één van de grootste uitdagingen in zorg en welzijn. Om een dreigend onbeheersbaar arbeidsmarkttekort af te wenden is het belangrijk om voldoende en goed toegerust zorgpersoneel op te leiden en bij te scholen op thema's die van belang zijn voor het slagen van kabinetsbeleid

De bezuinigingsmaatregel ziet op het opleiden in de msz. Deze subsidieregeling stimuleert ziekenhuizen, universitair medische centra (umc's) en zelfstandige behandelcentra (zbc's) in strategisch opleiden door bij- en nascholing te subsidiëren. De subsidieregeling kan aangevraagd worden voor al het personeel binnen ziekenhuizen, in de praktijk gaat het vooral om de bij- en nascholing voor verpleegkundigen en medisch ondersteunend personeel. Het gaat dus niet alleen om bij- en nascholing voor

medisch specialisten, zij nemen over het algemeen maar een klein deel van deze subsidie af.

Bestuurlijke afspraken beloningen medisch specialisten in maatschappen

Voor wat betreft de maatregel om afspraken te maken over de beloning van medisch specialisten, ga ik kijken wat er binnen de lopende overleggen over een aanvullend zorg- en welzijnsakkoord te realiseren is. Deze maatregel hangt wat mij betreft samen met het verzoek van de Kamer om te komen tot een plan om alle medisch specialisten in loondienst te brengen. Tijdens het debat over de VWS-begroting ben ik ingegaan op de complexiteit van dit vraagstuk. Eerder bent u in brieven van mij en mijn voorgangers hierover in detail geïnformeerd.^{1,2,3} Ik heb de Kamer toegezegd dat ik tijdens de overleggen over het aanvullend zorg- en welzijnsakkoord bij partijen onder de aandacht zal brengen dat een meerderheid in de Tweede Kamer alle medisch specialisten in loondienst wil brengen.⁴

Tot slot: stand van zaken aanvullend akkoord

De NVZ, V&VN, FMS en ZKN hebben mij een brief gestuurd waarin zij hun ongenoegen over de gekozen maatregelen hebben geuit. Zij hebben in een gesprek met mij benadrukt dat zij graag oplossingen zien zodat zij weer vertrouwen krijgen in het gesprek met de overheid over een aanvullend akkoord. Deze partijen en de NFU hebben hun deelname aan de gesprekken over een aanvullend akkoord opgeschort. Zij hebben daarbij benadrukt dat zij onverkort deel blijven uitmaken van het IZA.

Vanuit mijn verantwoordelijkheid als minister van VWS zal ik samen met de andere bewindslieden op het departement alles in het werk stellen om het vertrouwen bij de partijen te herstellen en naar oplossingen te zoeken. Ik heb er vertrouwen in dat ik de partijen aan tafel krijg, als ik daarbij de ruimte krijg om een praktische oplossing te vinden voor de extra bezuinigingsopgave die u mij stelt.

Zodra ik een goed beeld heb van de manier waarop ik de door de Kamer gewenste maatregelen kan uitvoeren zal ik u nader informeren.

¹ Kamerstukken II, 2024/25, 31 765, nr. 869

² Kamerstukken II, 2023/24, 31 765, nr. 844

³ TK, 2022-2023, 31 765 en 29 248, nr. 700

⁴ Handelingen II 2024/25, 36 600 XVI

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. Agema